

Van angst naar vertrouwen

Op zoek naar een veilige toevlucht in de epidemie

We leven dagen van angst en onzekerheid. De hele wereld is bang. Ineens zijn we ons bewust geworden van de kwetsbaarheid van het leven. Wat gaat er morgen gebeuren? De kracht waarin de hedendaagse Mens zich veilig achtte, is in zwakte veranderd, er zijn spleten in de pilaren en we voelen ons kwetsbaar. Mensen zoeken een boodschap van sereniteit en kalmte.

Een crisissituatie zoals we die nu ervaren, doet onze levensfilosofie wankelen en verzwakt onze zelfredzaamheid. Dit dwingt ons om toevlucht te zoeken in zekere, betrouwbare bronnen. Op financiële gebieden belegt men in goud wanneer de beurs crasht. Wat is het gelijkwaardige van “goud” in ons leven? **Waar kunnen we ons vertrouwen op stellen?** Dit is de centrale vraag.

Christenen geloven dat de ultieme veilige haven, “het goud” om naar toe te gaan, het geloof is, geloof in Christus. De apostel Petrus schreef «uw geloof is kostbaarder dan vergankelijk goud» (1 Petrus 1:7). En wij geloven dit omdat het christelijk geloof antwoordt geeft op de diepste behoeften van de mens. Het geeft ons drie grote kolommen die ons ondersteunen:

- Behoefte aan **identiteit**: Wie ben ik? Waar kom ik vandaan?
- Behoefte aan **een doel**: Wat is het leven? Waar ben ik hier voor?
- Behoefte aan **hoop**: Wat gebeurt er na de dood?

De Bijbel, God's “open brief” aan de mensheid, wijst ons de weg die leidt naar vertrouwen in tijden van crisis. Een van de meest bemoedigende teksten in dit verband is Psalm 91, ook wel de “**Triomfantelijke Lofzang van Vertrouwen**” genoemd. Het heeft miljoenen gelovigen bemoedigd en vrede gebracht in het vuur van de beproeving.

Het werd waarschijnlijk **geschreven te midden van een pestepidemie**. Het zouden omstandigheden kunnen zijn geweest vergelijkbaar met die we nu ervaren. Zijn boodschap is daarom zeer relevant voor onze huidige epidemische situatie.

Zijn boodschap is samengevat in één zin: **vertrouwen overwint de angst**. De psalmist presenteert ons de “reis” van angst naar vertrouwen in drie stappen. Het zijn eigenlijk dezelfde stappen die we vinden in een liefdesrelatie:

- God kennen
- God liefhebben
- Op God vertrouwen

Door het kennen ontmoeten we elkaar en door het ontmoeten hebben we elkaar lief. Zo is het met het geloof. Het christelijk geloof is een liefdesrelatie die begint met een persoonlijke ontmoeting met Jezus, «het beeld (*portret*) van de onzichtbare God» (Kolossenzen 1:15), en wordt ondersteund door vertrouwen. Laten we deze stappen eens nader bekijken:

1. God kennen

God is de grote onbekende. Veel mensen verwerpen God zonder het minste van Hem te weten; wat ze in werkelijkheid afwijzen, is hun idee van God, een God vrucht van hun verbeelding. **Weten wie God werkelijk is, is een essentiële stap op de weg naar vertrouwen.** Daarom begint de psalm met een oogverblindende beschrijving van het karakter van God:

*«Wie in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten,
vernacht in de schaduw des Almachtigen.
Ik zeg tot de Here: Mijn toevlucht en mijn vesting,
mijn God, op wie ik vertrouw.» (Ps. 91:1-2)*

In de eerste twee verzen worden vier verschillende namen genoemd om uit te leggen wie en hoe God is. Wat een formidabele entree naar vertrouwen! Volgens de psalmist is God de Allerhoogste, de Almachtige, de Heer en de Sublieme God.

Bewustzijn van God's grootheid is de basis van ons vertrouwen. We zouden een populair spreekwoord kunnen parafraseren en zeggen “*vertel me hoe jouw God is en ik zal je vertellen hoe jouw vertrouwen is*”. Naarmate hij God leert kennen, ontdekt de psalmist dat God *zijn Toevlucht, zijn Schaduw, zijn Hoop en zijn Vesting* is.

2. God liefhebben

Ten tweede, door te kennen, hebben we lief en ontstaat er een persoonlijke relatie. Merk op hoe de psalmist naar God verwijst als **MIJN** God, **mijn** hoop en **mijn** vesting. Het woordje “mijn” opent een uniek perspectief en verandert veel dingen: de God van de psalmist is **een persoonlijke, nabije God, die ingrijpt in zijn leven en geeft** om zijn angsten en behoeften.

Daar hebben we **één van de meest onderscheidende kenmerken van het christelijk geloof**: God is niet alleen de Almachtige, de Schepper van het heelal, maar ook de intieme Vader, de Abba (“papa”) die van me houdt en me beschermt. Dit is ons grote voorrecht: God zorgt voor ons, zoals een vader voor zijn kind zorgt, omdat we in Jezus Christus als kinderen van God zijn geadopteerd. **Voor de christen is God geen verre “Hij”, maar een nabije “U”.** Om deze reden bevestigt de psalmist in een prachtige metafoor:

«Met zijn vlerken beschermt Hij u, en onder zijn vleugelen vindt gij een toevlucht.» (Psalm 91:4)

3. Op God vertrouwen

Nadat hij heeft ontdekt wie en hoe God is en Hem zeer heeft bemint (Psalm 91:14), roept de psalmist uit: «Mijn God, op wie ik vertrouw» (Psalm 91:2). Liefde en vertrouwen voeden elkaar: vertrouwen is een reactie op liefde en liefde wordt op zijn beurt uitgedrukt door vertrouwen.

De christen vertrouwt op de bescherming van God, uitgedrukt op drie manieren:

- **God weet**
- **God controleert**
- **God zorgt** (voor mij)

Willekeurige kans bestaat niet in het leven van de gelovige. **Ons leven is niet overgeleverd aan een virus, maar in de handen van de Almachtige God.** We geloven dat er **niets gebeurt buiten de controle van God.** Daarom roept de psalmist met vertrouwen uit:

«Want Hij is het, die u redt van de strik des vogelvangens, van de verderfelijke pest. Zijn trouw is schild en pantser. Gij hebt niet te vrezen... voor de pest, die in het duister rondwaart, voor het verderf, dat op de middag vernielt... geen onheil zal u treffen, en geen plaag zal uw tent naderen.» (Psalm 91:3-10)

Jezus zelf bevestigde deze realiteit met gevoelige woorden:

«Worden niet twee mussen te koop aangeboden voor een duit? En niet één daarvan zal ter aarde vallen zonder uw Vader. En de haren van uw hoofd zijn ook alle geteld. Weest dan niet bevreesd: gij gaat vele mussen te boven.» (Mattheüs 10:29-31) (zie ook Lucas 12:6-7)

Als een prachtige samenvatting is het God zelf die aan het einde van de psalm spreekt en de verbintenis aangaat om zijn beloften te vervullen:

*«Omdat **hij Mij zeer bemint**, zal Ik hem bevrijden; Ik zal hem beschutten, omdat **hij mijn naam kent**. Roept hij Mij aan, Ik zal hem antwoorden; Ik zal in de benauwdheid bij hem zijn, **Ik zal hem uitredden** en tot ere brengen.» (Ps. 91:14-15)*

Concluderend, **geloof in Christus is dus geen vaccin tegen alle kwaad, maar een garantie voor totale veiligheid**, de zekerheid dat «als God vóór ons is,

wie zal tegen ons zijn?» (Romeinen 8:31). Met andere woorden, geloof garandeert niet de afwezigheid van beproevingen, maar wel overwinning over beproevingen.

Er is geen plaats voor triomfalisme, maar er is zeker triomf. Het is de triomf die de opstanding van Christus ons verzekerde met zijn overwinning over het kwaad en de dood. Het is dezelfde Christus die ons vandaag zegt:

*«En zie, Ik ben met u al de dagen tot aan de voleinding der wereld.»
(Mattheüs 28:20)*

Daarin schuilt de zekerheid van ons geloof en het vertrouwen dat alle angst overwint.

Dr. Pablo Martínez

Dr. Pablo Martínez is psychiater en werkt momenteel in een privépraktijk in Barcelona (Meer informatie: [Medicine of the Person](#)). Hij vervult een gewaardeerde bediening als spreker en leraar in veel Europese landen over onderwerpen als “denken en geloof”, “de therapeutische waarde van het evangelie in emotionele problemen” of “zorg voor jezelf”. Zijn boeken over dergelijke kwesties zijn vertaald in 16 talen. Hij doceert pastoraaltheologie en ook zijn bediening als bijbelleraar wordt zeer gewaardeerd. Hij is voorzitter van de “Ravi Zacharias Foundation” in Spanje en is erevoorzitter van de Grupos Bíblicos Universitarios (GBU - IFES) in Spanje.

De website **Christelijk Denken** geeft informatie over het literaire werk van Dr. Pablo Martínez en zijn vader Ds. José M. Martínez. Door dit werk stroomt de christelijke denkwijze van de auteurs over een breed scala aan onderwerpen; theologische, psychologische en ethische vraagstukken worden vanuit bijbels perspectief bekeken met een relevante en praktische toepassing op actuele problemen.

*Copyright © 2020, Dr. Pablo Martínez
Integrale reproductie, zonder wijzigingen, van dit artikel is toegestaan
wanneer de naam van de auteur en de bron worden vermeld
(<http://christian-thought.org/nl/>)*